מהו דתימא (א) הני מילי עבודה דמעכבא כפרה אבל עבודה דלא מעכבא כפרה לא, קמ"ל: כי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן בעי אילפא: לדברי האומר אין לינה מועלת בקידוש ידים ורגלים, מי כיור מהו שיפסלו: מי אמרינן הני למאי לקידוש ידים ורגלים, קידוש ידים ורגלים גופייהו לא ג](פסול) בהו לינה, או דלמא כיון ג] דקדוש להו בכלי שרת מיפסלי: כי אתא רבין אמר רבי ירמיה אמר רבי אמי אמר ר' יוחנן הדר פשטה אילפא, כמחלוקת בזו כך מחלוקת בזו. אמרה לפניו ר' יצחק בר ביסנא: רבי אתה אומר כן ד] *(אלא) הכי אמר (א) ר' אסי אמר ר' יוחנן משמיה דאילפא: כיור שלא שקעו מבערב מקדש ממנו לעבודת לילה ולמחר אינו מקדש, והוינן בה ה] למחר אינו מקדש: דלא צריך לקדוש או דלמא איפסלו בלינה ולא פשיט לן ומר קא פשיט ליה מיפשט! ת"ש *בן קטין עשה *שנים עשר דד לכיור אף הוא עשה *מוכני לכיור שלא יהיו מימיו נפסלין בלינה, מאי לאו רבי אלעזר ברבי שמעון היא, לא, רבי היא, והא מדרישא רבי אלעזר ברבי שמעון סיפא נמי רבי אלעזר ברבי שמעון, *דקתני רישא *בא לו אצל פרו, (ב) (ופרו) היה עומד בין האולם ולמזבח, ראשו לדרום ופניו למערב והכהן עומד במזרח ופניו למערב, מאן שמעת ליה דאמר בין האולם ולמזבח צפון, רבי אלעזר ברבי שמעון *דתניא איזהו צפון? מקיר מזבח צפוני ועד כותל עזרה צפוני וכנגד כל המזבח כולו צפון דברי *רבי יוסי ברבי יהודה, רבי אלעזר ברבי שמעון מוסיף *אף בין האולם ולמזבח רבי מוסיף אף מקום דריסת רגלי הכהנים ומקום דריסת רגלי ישראל אבל מן החליפות ולפנים הכל מודים שפסול. והסברא רבי אלעזר ברבי שמעון היא ולא רבי? ו] [השתא רבי] אדרבי יוסי ברבי יהודה מוסיף, אדרבי אלעזר בר' שמעון לא מוסיף? אנן הכי קאמרינן אי ס"ד רבי היא לוקמה במקום דריסת רגלי כהנים ובמקום דריסת רגלי ישראל, אלא מאי רבי אלעזר ברבי שמעון היא לוקמה מקיר מזבח צפוני עד כותל עזרה צפוני! אלא מאי אית לך למימר משום חולשא דכהן גדול הכא נמי משום חולשא דכהן גדול: *אמר רבי יוחנן קידש ידיו ורגליו לתרומת הדשן, למחר אינו צריך לקדש שכבר קידש מתחילת עבודה, למאן, אי לרבי האמר פסלה לינה, אי לרבי אלעזר בר"ש האמר ז] אין צריך לקדש אפי' מיכן ועד עשרה ימים? אמר אביי לעולם לרבי, ולינה דרבנן היא, ומודי ח] דמקרות הגבר ועד צפרא לא פסלה לינה, רבא אמר לעולם רבי אלעזר ברבי שמעון ס] [היא וראה ר"י דבריו] בתחילת עבודה ולא בסוף עבודה. מיתיבי *ראוהו אחיו הכהנים שירד והן רצו ובאו, מיהרו וקידשו ידיהם ורגליהם מן הכיור

בשלמא

מהו דתימא ה"מ · דבעינן קידוש שחרית בעבודה דמעכבת כפרה כגון דם וקמילה אבל כל הקטרת אימורין דלא מעכבא אימא לא תיבעי קידוש: **מהו שיפסלו** · בלינה אם לא שקעה *בבור י] *(בני הגולה) דאמרי' בסדר יומא (דף לז·) דמשקע להו: **או דילמא כיון** יא] **דקדוש** (ג) **בכלי שרת איפסלו** · דלא דמי לקידוש ידים שהמים ניגבו ואין לינה על מי לחול: ה"ג כי אתא רבין אמר כו' ול"ג ת"ש (ד): **אמר לפניו רבי יצחק בר ביסנא** · לפני ר' (ה) אמי וסולה רבין אמר לה: **שלא שקעו** · בבור: **לעבודת לילה** · להקטיר חלבים: **והוינן בה** · קמיה דרבי (ו) *אסי ולא יב] פשט לן: **דלא צריך לקדושי** · וכרבי אלעזר בר' שמעון דלא פסל לינה בקידוש או דילמא אין ראויות לקדש יג] דאיפסלו להו בלינה ואפי' לר' אלעזר דאי לרבי יד] ליכא למיבעי *אין צריך דהא אפילו בקידוש פסל: **ולא פשט** · ר' (ז) *אסי הך בעיא למימר דאין צריך לקדש קאמר ולא לפוסלה בלינה כדקאמרת כמחלוקת בזו כך מחלוקת בזו, ומר פשיט מיפשט דלר' אלעזר לא פסלה בלינה: **שנים עשר דד** · שמוליכין מימיו ואמרינן בסדר יומא שיהא שנים עשר כהנים העסוקים בתמיד מקדשים בבת אחת: **מוכני** · מפרש התם טו] גלגלים שמעלין אותו בגלגלין מן הבור שחרית שלא יהא מימיו נפסלים בלינה לפיכך משקעין אותו ערבית בבור שיהו מימיו מחוברים למי המעין ובטלה טז] ליכתן: **מאי לאו** · אפילו ר' אלעזר קאמר לה דאף על גב דפליג בקידוש שניגב מודה יז] במים: **בא לו** · כהן יח] אצל פרו להתוודות עליו ביום הכיפורים יט] דכתיב וכפר בעדו וגו' (ויקרא טז): **ראשו לדרום ופניו למערב** · *)אלכסון לדרום היה עומד ופניו למערב והתם מפרש לה בעוקם את ראשו והתם פריך לוקמיה להדיא ממזרח למערב ומשנינן לה: **והכהן עומד** · אחוריו למזרח המזבח ופניו למערב כלפי ההיכל: ואמרינן טעמא התם:

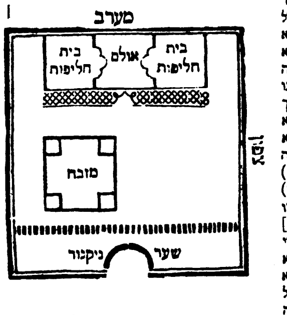

מאן שמעת ליה [דאמר] כו' · דקתני בפירקא דבתריה (דף מג:) שחטו וקיבל כ] במזרק את דמו סמוך לוידויו מיד אלמא בין האולם ולמזבח לפון הוא לשחיטת קדשי קדשים דהא פר חטאת הוא: **כנגד כל המזבח** · כנגד לפוט ולא מן המזבח והלאה לא לצד מזרח ולא לצד מערב ואע"פ שהוא בחצי חלק כא] עזרה הלפוני לאו כשר הוא לשחיטת חטאת דבעינן "על ירך המזבח" וליכא: **ר' אלעזר מוסיף אף בין האולם ולמזבח** · שהוא מערבו של מזבח ובלבד שיהא כב] (כל) חלק לפוט של עזרה אבל מזרחו של מזבח לצד שער נקטר שבו נכנסין לעזרה לא מכשר אפי' חלק לפוני דקילא קדושתיה דהוא מקום דריסת ישראל וכהנים, י"א אמה מקום דריסת ישראל מן השער ולפנים, וי"א אמה כג] עד לצד המזבח מקום של *דריסת רגלי הכהנים: **רבי מוסיף** · אף לפון שבאותן עשרים ושתים אמה של לד מזרח שהן דריסת ישראל וכהנים: ה"ג אבל מן החליפות ולפנים הכל מודים שפסול **)ומיהו בית כד] חליפות האולם עודף רוחבו על רוחב ההיכל ט"ו אמה ללפון וט"ו לדרום והוא נקרא בית החליפות כה] שהיה בכותל האולם מאחריו חלונות שהכהנים מלניעין שם את סכיניהם [וסכין קרי חיטוף בלשון ערבי] הכי תנן לה במסכת מדות ואשמועי' דמאחורי האולם לאו לפון הוא לשחיטת קדשי קדשים דכיון דלא מתחזי מזבח התם לא קרינן כו] על ירך אע"ג דמכשרינן ליה לקמן (דף כו·) לשחיטת קדשים קלים, לקדשי קדשים פסול: **והסברא דר' אלעזר היא ולא רבי** · דלא מודה רבי בבין האולם ולמזבח דליהוי לפון: כז] **השתא רבי כו'** · האי "מוסיף" דקתני אדר' יוסי קאי אדר' אלעזר (קאי) לא קאי והא [ע"כ] אדר' אלעזר [נמי] אמרה למילתיה כח] דעל כרחך כיון דמכשר 'מקום קדושה קלה' לשחוט שם 'מקום קדושה חמורה' לכ"ש: **אנן הכי קאמרי'** · הא (ח) דשקליה ליה מרבי לאו משום דרבי לא מכשיר בין האולם ולמזבח לשחיטת חטאת אלא הכי קשיא לן כיון דרבי נמי מכשיר (לפון) לצפון שבמזרח למה לו לשוחטו אלל האולם לוקמיה בלפון המזרחי כמוך לכניסתן לעזרה דהא לאו אורח ארעא לאקרובי להיכל: **אלא מאי ר"א היא** · ומשום דלא מכשר מקום דריסת ישראל וכהנים כט] ושחיטת חטאת ממטי ליה להתם אכתי תקשה לך דהוה מצי לאוקמי מקיר מזבח לפוני עד כותל עזרה לפוני דהוי לפון לדברי הכל: **אלא מאי איה לך למימר** · עליה: **משום חולשה דכ"ג** · שכל עבודות ל] (פנים) של יום הכיפורים עליו ואם כחו להכי ממטינן ליה להתם לפי שהוא לריך להכניס דמו להיכל ולהזות ולא יכבד עליו משוי המזרק והדם: **פ"נ** · כי מוקמת ליה כרבי הא טעמא איכא: **תרומת הדשן** · דכתיב "והרים את הדשן", בכל בקר היה נוטל לא] מחתה מן הגחלים המאוכלות הפנימיות ויורד ונותנה במזרחו של כבש בדרומו של מזבח כדכתיב "ושמו אצל המזבח" ושם היה נבלע במקומו והיא היתה בכל יום ראשונה לכל העבודות: **מתחילת עבודה** · שזו תחילת עבודת יום לב] הוא: **הא אמרת פסלה לינה** · ולינה בעמוד השחר תליא דכתיב "עד בקר": **הא אמר מכאן ועד י' ימים** · ואת תלית טעמא משום דקידש בתחלת עבודת יום זה: **ולינה דרבנן** · לינה זו שתועיל בקידוש שאין המים בפניט מדרבנן הוא דגזור בה שלא תזלזל בלינה ומודה רבי שכשהעלו לכיור מן הבור מקרות הגבר שהוא זמן תרומת הדשן כדאמרינן בפרק קמא דיומא (דף כ·) דמשום האי פורתא לא פסלה לינה בקידוש דלא מסקי אינשי אדעתייהו לג] דדמי כמה שקידש ביום: **וראה רבי יוחנן דבריו** · של ר' אלעזר כשוניס במקדש ידיו בתחלת עבודת היום דלא פסל בה לינה, ולא במי שקידש בלילה להקטיר חלבים שהוא סוף עבודת יום אתמול: **ראוהו אחיו שירד** · משנה היא במסכת תמיד (פרק ב מ"א) כשתורם את הדשן שירד מן המזבח והמחתה של תרומת הדשן בידו: **מיהרו וקידשו כו'** · להוציא את הדשן שבמקום המערכה או לסלקו לתפוח שבאמצע המזבח והכי תנן בה התם החלו מעלין באפר על גבי התפוח וקא סלקא דעתך בכהנים שעבדו כל הלילה קאי ומקודשי ידים ורגלים היו וצריכין לחזור ולקדש עכשיו לד] *שתמשך עבודה זו עד היום ויפסל קידוש הלילה בלינת עמוד השחר *ויועיל להם קידוש זה של אחר קרות הגבר:

מיתיבי ראוהו אחיו הכהנים כו' · למאי דס"ד לה] דלא מיירי בכהני חדתי יש תימה דלא פריך מרישא דתני לו] קידוש בתורם את הדשן ויש לומר דפשיטא דההוא דתרומת הדשן הוי בכהני חדתי *וקלא קשה דאמאי ס"ד *דלא הוו חדתי דבמתניתין דתמיד (דף ל.) משמע דכולהו הוו חדתי שהעזרה היתה ננעלת והם היו בחוץ ממקום שהיו ישנים שם בבית לז] המוקד [הג"ה ויש לומר דסלקא דעתיה דמאן דלא פסיל בלינה לא פסיל בהיסח הדעת ומאן דפסיל בהאי פסיל בהאי והני כהני הוה לא היסח הדעת שהיו ישנים בבית המוקד · ע"כ הג"ה]:

---

*) בין צפון ודרום נ"ק

**) נ"ל ומהו נ"ק

בשלמא

רבי

עין משפט
נר מצוה

מ א מיי' פ"ג מהלכות בית הבחירה הל' יח:

מא ב מיי' שם ופ"ה מהל' ביאת מקדש הל' יד:

פי' נ"ק

*כסיפא דלא נ"ק

מב ג מיי' פ"ד מהל' עבודת יוה"כ הל' א:

הגה"ה זו בבע"ב כאן מקומה ועיין בחלופי גרסאות

מג ד ה מיי' פ"ה מהל' בית הבחירה הלכה טו טז:

מד ו מיי' פ"ה מהל' ביאת מקדש הל' ט:

מה ז מיי' פ"ב מהל' תמידין הלכה יג:

לקמן כח.

מסורת הש"ס

בבור הגולה נ"ק
*נ"א בגלגל

נ"ל אמי הס"ד והשאר יש למחוק נ"ק

* מלות הסוגריים להראות דהשאלה שהביא ר' דימי נשאר עד הת"ש

גי' נ"ק הא אמר רבי אמי אמר ר"י כו'

[נ"ל אי צריך]

נ"ל ר' אמי נ"ק

יומא כב: לז. תוספתא דיומא פ"ב

* מלות סוגריים אלו להראות דנשאר הדחיה עד סוף הסוגיא

[שם ויומא לה:]

(סס) סוגריים אלו לשם דיון לחקן על הקושיא. בתוכם מובא הבסיס לטענה שהביא אליבא דראב"ש אחרי הסוגריים הגמ' תדחה והוכחה

[לקמן לג.]

[לעיל יד.]

נ"ל אלא רבי נ"ק

[לקמן כח:] יומא כב. כו: ע"ש

שיטה מקובצת

א] הני מילי עבודה דמעכבא כו' תימה דהא לא רחוץ [ידים ורגלים] גמרינן חוקה חוקה ממחוסר בגדים ובמחוסר בגדים כתיב קראי לחלל בין מעכבא ובין לא מעכבא ואומר מורי דהא דילפינן חוקה חוקה ממחוסר בגדים היינו לענין היכא דצריך קידוש שיחלל אם לא קידש' אבל קשה היכא מצי למעוטי הקטרה מקדוש הא כתיב (ורחצו) [ירחצו] מים ולא (תמותו) [ימתו] הא אם לא (תרחצו תמותו) [ירחצו ימותו] וע"כ בהקטרה מיירי דעבודה תמה היא דהא מוכח התם ביומא דליכא מיתה לא בזר ולא בכל הפסולים אלא באותה עבודה שהיא עבודה תמה [ואם כן] משתמע (טפי) דבעי קידוש בהקטרה [טפי] משאר עבודות ונראה לי דלעולם הייתי ממעט הקטרה מקידוש משום דכתיב ולשרת דדוקא עבודה המעכבא כפרה הוי בכלל [ולא עבודה דלא מעכבא כפרה] (הוא למעט הקטרה) ואע"ג דכתיב ולא (תמותו) [ימותו] דמשמע דמיירי בהקטרה שהיא עבודה תמה לא מוקמינן ליה בהקטרה הואיל ולא מעכבא [כפרה] אלא בזריקה ולהקטרת קומץ דמעכבא כפרה ועבודה תמה הן קמ"ל להקטיר אשה לרבות כל עבודות לקידוש אפילו דלא מעכבא' מהר"פ: ב] לא פסיל: ג] דקדיש: ד] תיבת אלא נמחק: ה] למחר אינו מקדש דלא צריך לקידושי ומני ר"א[היא]דאמר אלינה פוסלת בקידוש ידים ורגלים ובלינת מי כיור לא איירי מידי ולא ידעינן מאי קסבר בהן: או דלמא איפסלא בהו בלינה ואין ראוי לקדש קאמר דאיפסלא בהו בלינה ואפילו לר"א דאמר דאין לינה מועלת בקידוש מודה דמיפסלא בהו לינה דאי לרבי לא אצטריך דמילתא דפשיטא היא דלרבי מי כיור נפסלים בלינה והשתא בקידוש ידים

ידים פסיל לינה במים לא כ"ש אלא ע"כ לר"א איצטריך ולא פשיט רב אסי כו' עד לא פסלה בהו לינה [כפ"ח] וקשה דלרבי נמי איצטריכליה שפיר לומר דמקדש ממנו לעבודת הלילה דהא איכא למ"ד לקמן דאינו מקדש לעבודת לילה כלל ועוד קשה דמאי קאמר דלא צריך לקדושי ולא נפשוט מידי אי מודה במי כיור אי לא והא מדקתני מקדש ממנו לעבודת לילה משמע הא לעבודת היום אינו מקדש אלמא פסלה בה לינה במי כיור לכך נראה לר"י דודאי פשיטא דסבר דלינה פסלה במי כיור מדקתני לעבודת לילה אבל לעבודת היום לא אלא קא בעי אי היינו לרבי או לרבי אלעזר דאי אמרינן אינו צריך לקדש א"כ היינו ר"א ושמעינן דלינה פוסלת במי כיור לר"א ואי אמרינן דפסיל בהו לינה א"כ היינו שפיר כרבי ולא מצינו למישמע מיניה מידי דהא שמעינן דלעבודת לילה מיהו מקדש כדפי' ולא אמרי' איפסלו כמתירים · מהר"פ: ו] רבי אלא רבי אדרבי [יוסי] ותיבת השתא ל"ש: ז] האמר אפילו מכאן ועד עשרה ימים אין צריך לקדש: ח] ומודי רבי: ס] שמעון היא וראה ר' יוחנן דבריו של ר' אלעזר: י] בבור הגולה: יא] דקידש: יב] ולא פשיט: יג] לקדש קאמר: יד] תיבת ליכא למיבעי ל"ש ונמחק: טו] התם גלגל שמעלין כו' שלא יהו מימיו: טז] ובטלה קדושתן הס"ד: יז] מודה הוא במים: יח] כהן גדול: יט] כדכתיב: כ] וקבל דמו במזרק סמוך לוידויו מיד: כא] חלק העזרה: כב] שיהא בחלק צפוני: כג] אמה עוד: כד] בית החליפות: כה] החליפות ששם בכותל: כו] קרינן ביה: כז] צפון הס"ד ומה"ד אדר"א בר שמעון בתמיה הס"ד: כח] למילתיה וע"כ כיון כו' קדושה קלה כ"ש מקום קדושה חמורה הס"ד: כט] וכהנים לשחיטת: ל] עבודות של היום עליו: לא] נוטל במחתה: לב] יום הבא הס"ד ומה"ד הא אמר פסלה לינה: לג] ארעתייהו ודמי כמי שקידש: לד] שמא תמשך: לה] דס"ד השתא: לו] קידש ידיו ורגליו מן הכיור והורם את הדשן וי"ל דפשיטא ליה דההוא תרומת הדשן הוי בכהני חדתי לפי שע"י פיים היתה נעשית ותחלת עבודה היא אבל שאר כהנים ס"ד שא"א שלא יהא בהם אחד שאינו חדש שעוסק באברים שלא נתעכל כל הלילה: לז] המוקד · ונראה דס"ד דמאן דלא פסיל בלינה לא פסיל בהאי היסח הדעת ומאן דפסיל בהאי פסיל בהאי והני כהני הוי להו היסח הדעת שהיו ישנים בבית המוקד:

נושא/מבנה

שאלה שהובא ע"י ר' דימי:
אליבא דראב"ש דאין לינה פוסלת קידוש ידים ורגלים מה דינם של מי הכיור בענין פסול לינה. סוגיא זו מורכבת אבל ניתן לתמצת המהלך (וכן ניתן לראות כן ע"י שימוש בסוגריים ({}))

1) שאלת ר' דימי: מי כיור מהו שיפסלו בלינה לראב"ש
2) נסיון לפטור השאלה ממקור דבן קטין דרואים דלינה פוסלת וס"ד דהוי אליבא דראב"ש
3) דחיה - דיתכן דמקור זה אליבא דרבי (דמחמיר בענין לינה)

△ (מזקק) שאלה

▽ תשובה (כלומר נסיון להראות תשובה אבל, כפי שמסומן, רואים דחוזרת השאלה)

⏢ הבלטת "בעי, פשט"

(כי) אתא ר' דימי/רבין

△ (מזקק) תשובה - אם המקור דבן קטין הוי אליבא דראב"ש יש תשובה לשאלה שהביא ר' דימי

▽ דחיה - הגמ' מראה דמקור זה (יכול להיות) אליבא דרבי דמחמיר בענין השפעת לינה על הקידוש. יש לציין דהגמ' תנסה לעורר דחיה זו (כדי שיהיה תשובה לשאלה) ע"י נסיון להראות דהרישא של המקור (דבן קטין) הוי אליבא דראב"ש - אבל בסוף, נסיון זה יכשל וישאר הדחיה

תת נושא

נסיון להוכיח דהמקור של בן קטין אליבא דראב"ש מפא דמובא ברישא שלו דמיקומו של פרו של כ"ג ביוה"כ (דבעי צפון) הוי בין האולם ולמזבח - שיטה זו דבין אולם ולמזבח נחשב צפון היינו שיטת ראב"ש

נושא

אליבא דמאן - אמר ר' יוחנן "קידש ידיו ורגליו לתרומת הדשן - למחר אין צריך לקדש..."

מבנה

▭ תשובות לשאלה

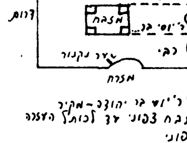

א ר' יוסי בר' יהודה - מקיר מזבח צפוני עד לכותל העזרה צפוני

ב ר"א בר' שמעון מוסיף (להגדרת צפון) בין אולם ולמזבח

ג רבי מוסיף (עי' רש"י ד"ה השתא) מקום דריסת רגלי הכוהנים ורגלי ישראל

הגהות הב"ח (א) גמ' הכי אמר ר' אמי: (ב) שם אצל פרו ופרו: (ג) רש"י ד"ה או דלמא כיון דקדוש להו בכלי: (ד) ד"ה ה"ג כי וכו' ה"ג. דלאמר הס"ד: (ה) ד"ה אמר לפניו וכו' לפני ר' ילחק וסולה דבון אמר לה הס"ד ואח"כ מ"ה כיור שלא: (ו) ד"ה והוינן וכו' לר' אמי ולא: (ז) ד"ה ולא פשט ר' אמי כך: (ח) ד"ה אנן הכי קאמרינן הא דשקליה מרבי לאו משום:

גליון הש"ס גמרא א' לרבי האמר פסלה לינה · עיין בב"מ דף קיב ע"ב תוספות ד"ה ילא: